

Pozwolenia Zintegrowane - Nowoczesne Narzędzia Emisyjne

Hanna Teodorowicz

Streszczenie wykładu, który został wygłoszony podczas XXII zjazdu Krajowego Forum Dyrektorów Zakładów Oczyszczania Miast

W ostatnim okresie polskie prawo środowiskowe uległo radykalnym zmianom związanym z transponowaniem i implementowaniem prawodawstwa Unii Europejskiej na nasze prawo krajowe.

Jednym z transponowanych ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska wymagań prawnych jest dyrektywa Rady 96/61/WE z dnia 24 września 1996 roku dotycząca zintegrowanego zapobiegania i ograniczania zanieczyszczeń - tzw. dyrektywa IPPC, wprowadzająca system pozwoleń zintegrowanych.

Listę przedsięwzięć, które w polskim systemie podlegać będą obowiązkowi uzyskania takich pozwoleń określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 roku w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości.

Poprzez zintegrowane pozwolenie nie należy rozumieć zbioru decyzji określających aktualnie poziomy emisji w poszczególnych komponentach środowiskowych (odprowadzanie ścieków, emisja do atmosfery, emisja odpadów itd). Głównym celem systemu jest zapobieganie powstawaniu zanieczyszczeń oraz osiągnięcie ochrony środowiska jako całości - bez preferowania jednego komponentu kosztem zwiększenia zanieczyszczenia innego komponentu.

Pozwolenie zintegrowane będzie rodzajem licencji na prowadzenie instalacji na warunkach ustalonych dla wszystkich komponentów środowiska przy jednoczesnym spełnieniu wymagań technicznych określonych terminem najlepszych dostępnych technik (BAT ang. Best Available Techniques). Pozwolenie zintegrowane (co jest nowością w polskim systemie środowiskowym) określać będzie również rodzaje i ilości wykorzystywanej energii, materiałów, surowców i paliw. Wymogi przetransponowanej dyrektywy IPPC odnoszą się do sześciu generalnych kategorii działalności przemysłowej: przemysł energetyczny, produkcja i obróbka metali, przemysł mineralny, przemysł chemiczny, obiekty unieszkodliwiania odpadów, inne rodzaje działalności takie jak np.: duże instalacje do chowu i hodowli drobiu i trzody chlewnej, instalacje do produkcji mleka, do odzysku i unieszkodliwiania padłych i ubitych zwierząt, duże ubojnie zwierząt.

Definicję najlepszej dostępnej techniki (BAT) zawarto w ustawie Prawo ochrony środowiska i w skrócie można je określić jako takie techniki, które zapobiegają zanieczyszczeniom lub je minimalizują, mogą być efektywnie zastosowane i są uzasadnione ekonomicznie.

Główne cele stosowania przez instalację BAT jest zapobieganie zanieczyszczeniom poprzez:

- stosowanie surowców przyjaznych środowisku,
- wytwarzanie produktów przyjaznych środowisku (podlegających wtórnemu wykorzystaniu, o długim okresie życia itp.),
- efektywne wykorzystanie surowców (woda, energia, surowce),
- minimalizację odpadów, ich recykling i wtórne wykorzystanie.

Zgodnie z polskim prawodawstwem organami kompetentnymi do wydawania pozwoleń zintegrowanych są wojewodowie - dla instalacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których istnieje ustawowy wymóg sporządzania raportu o oddziaływaniu na środowisko oraz starostowie dla pozostałych instalacji.

Wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego składać się będzie z trzech zasadniczych części:

- formalnej (zawierającej informację o wnioskodawcy),

- informacyjnej (zawierającej opis instalacji i prowadzonej działalności, surowce i materiały, rodzaje emisji oraz jakość środowiska w otoczeniu instalacji),
- operacyjnej (określającej metody ochrony każdego z komponentów, dopuszczalne wielkości emisji, monitoring, ewentualnie program dostosowawczy).

Ważną rolę w postępowaniach w sprawie wydania pozwoleń zintegrowanych odgrywać będzie opinia publiczna. Sąsiedzi, mieszkańcy, organizacje pozarządowe będą miały możliwość zapoznania się z wnioskiem o udzielenie pozwolenia zintegrowanego i wniesienia swoich uwag na piśmie lub w czasie otwartej rozprawy administracyjnej. Opinii publicznej udostępniane będzie również pozwolenie oraz wyniki monitoringu instalacji umożliwiające sprawdzenie przestrzegania jego warunków. Należy zaznaczyć, iż część informacji zawartych we wniosku i w pozwoleniu może być niejawną, z uwagi na konieczność ochrony tajemnicy handlowej wnioskodawcy.